

**RAAD VOOR GESCHILLEN**  
**van de**  
**Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants**

heeft bij wijze van bindend advies de volgende uitspraak gedaan in zake het geschil tussen:

**X**

en

**Y**

**1. PROCEDURE**

**2. VASTSTAANDE FEITEN**

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat de Raad uit van het volgende.

- 2.1 De zakelijke relatie tussen verzoeker en (de rechtsvoorganger van) verweerder bestaat meer dan 30 jaar. Deze opdrachtrelatie is meest recent herbevestigd bij schriftelijke overeenkomst van opdracht gedateerd 14 augustus 2019 (ondertekend 29 augustus 2019).  
De opdracht zag blijkens de tekst van deze bevestiging op:  
*“- Het verzorgen van de belastingaangifte, inclusief het opstellen van de winstbijlage  
- Het verzorgen van de financiële administratie en de aangifte omzetbelasting.  
Tot deze werkzaamheden worden tevens gerekend incidentele werkzaamheden die hieruit voortvloeien en adviesdiensten van beperkte omvang, volgens uw mondelinge of schriftelijke verzoek.”*

- 2.2 Het totaalbedrag van de werkzaamheden betrof in 2021 € 1.944,53 en in 2022 € 1.688,74. In 2023 betrof het totaalbedrag van de facturatie € 4.180,58 (alle bedragen incl. BTW).
- 2.3 In 2023 zijn beide vennoten getrouwd. Bij e-mailbericht van 13 februari 2023 heeft medewerker C intern bericht dat zij met vennoot A besproken heeft dat volgens vennoot A de echtgenote van vennoot B “waarschijnlijk” als vennoot zal toetreden tot de vof. Lopende 2023 heeft ook direct contact plaatsgevonden tussen verweerder en de echtgenotes van zowel vennoot A als B aangaande een mogelijke opdracht van henzelf aan verweerder.
- 2.4 Op 12 december 2023 heeft een fysieke bespreking plaatsgevonden tussen vennoot A en medewerker C. Blijkens de specificatie van verweerder is hiertoe 1,6 uur aan tijd besteed. Op 14 december 2023 heeft een telefonisch gesprek plaatsgevonden tussen vennoot B en medewerker C. Op de urenspecificatie bij de daartoe verzonden factuur noteerde medewerker C hierover: *“Uitw besproken pnt iz overgang firmant, negatief kapitaal, arbeidsbeloning, goodwill, formaliteit (...)”*. Op 14 en 15 december is blijkens 3 noteringen op de urenspecificatie door medewerker C nader uitzoekwerk verricht voor een totaal van 2 uur.
- 2.5 Blijkens een schriftelijke notitie van medewerker C en vermeldingen op de urenspecificatie zijn de bevindingen naar aanleiding van het nadere uitzoekwerk op 18 december 2023 telefonisch door medewerker C aan vennoot A teruggekoppeld. Vennoot A heeft ter zitting erkend in die dagen veel door medewerker C te zijn gebeld. Van het gesprek op 18 december 2023 is geen gespreksverslag opgemaakt. Dit gesprek heeft blijkens een telefoonuitdraai van verweerder 22 minuten geduurd. Tussen partijen is niet in geschil dat er tijdens dit gesprek door C meerdere vragen aan vennoot A werden gesteld, die door vennoot A zijn beantwoord. Op deze zelfde dag heeft medewerker C blijkens de urenspecificatie ook met vennoot B gebeld, waarvoor 0,4 uur in rekening is gebracht.
- 2.6 Op 18 en 19 december 2023 heeft medewerker C, blijkens 8 noteringen op de urenspecificatie, nog eens 2,1 uur aan werkzaamheden verricht. De specificaties bevatten vermeldingen van onder meer *“overzicht kapitalen”, “terugzoeken toepassing urencriterium, “vrijval FOR”, “uitw[erken] overige opties (goodwill, lening, arbeidsbeloning, e.d.”*.
- 2.7 Op 19 december 2023 heeft medewerker C telefonisch contact met vennoot A opgenomen. Van dit gesprek is geen gespreksverslag opgemaakt. Volgens de urenspecificatie is eveneens contact geweest met vennoot B. Op de specificatie heeft medewerker C hierover genoteerd: *“Ovl [vennoot B] iz alle opties, heffing, keuze statut e.d. iz VOF”*.
- 2.8 Later diezelfde dag heeft wederom een telefonisch overleg plaatsgevonden tussen vennoot A en medewerker C. In dit gesprek heeft vennoot A aan medewerker C medegedeeld dat de echtgenote van vennoot B niet als vennoot zou toetreden. Ook heeft vennoot A aan

medewerker C verzocht de adviserende werkzaamheden te staken die sinds het gesprek van 14 december 2023 werden verricht.

- 2.9 Een interne telefoonnotitie van medewerker C over dit gesprek vermeldt: *“19-12-2023: [A] geeft aan dat [echtgenote B] geen firmant meer wordt. Het wordt dan een eenmanszaak en wellicht willen ze toch nog een jaar zo door. Even afwachten. (...) Als [B] verder gaat als eenmanszaak valt zijn FOR niet vrij. Als hij maar ondernemer blijft. (...) Wel moet [B] dan een nieuwe inschrijving KVK doen, (...)*  
*Let ook op UBO registratie aanpassen bij wijzigingen in VOF.*  
*Let ook aansprakelijkheid bij wijzigingen. Geringe belangen. Alles is uitvoerig besproken met [A]. Alle opties en consequenties zijn hem bekend. Hij gaat alles nog even laten passeren en komt er indien gewenst nog bij ons op terug. (...)”*
- 2.10 Op 4 januari 2024 heeft het kantoor van verweerder een factuur verzonden aan verzoeker voor de verrichte werkzaamheden in de maand december 2023. Deze factuur was niet voorzien van een urenspecificatie. Deze factuur heeft verzoeker niet voldaan, noch heeft verzoeker schriftelijk bezwaar tegen de factuur gemaakt en/of een specificatie opgevraagd.
- 2.11 Op 1 februari 2024 heeft vennoot A verweerder telefonisch bericht de overeenkomst met het kantoor van verweerder op te zeggen. Verweerder heeft dit intern via e-mail aan de eigen collega's bevestigd.  
Kort na de telefonische opzegging is op dezelfde dag een e-mail gestuurd naar medewerker C. Deze e-mail is ondertekend met de voornaam van vennoot A, met vermelding dat de e-mail geschreven is door de echtgenote van vennoot B. De e-mail bevat onder meer, en voor zover hier van belang, het volgende:
- “We zijn klaar! Je hebt tegen me gelogen en gezegd dat je met mijn dochter (...) hebt gesproken. Je pest een bejaarde, je gedrag is onethisch en volkomen onprofessioneel! (...) who do you think you are? (...)”*
- De e-mail eindigt met: *“[vennoot A] is a kind, and honest person, I am not!”*
- 2.12 Dezelfde dag heeft verweerder telefonisch contact opgenomen met vennoot A en hem op de inhoud en toon van deze e-mail aangesproken. Bij e-mail van dezelfde dag heeft verweerder per e-mail aan vennoot A bericht dat medewerker C *“nog steeds overstuur”* is van het bericht, dat als *“overwachts en hard”* is aangekomen. Verweerder eindigde dit bericht met een verzoek: *“Jullie kunnen mij contacten maar lijkt mij beter dat jullie dan bij mij op kantoor komen al is de tone-of-voice van de mail dusdanig dat ik hiervoor eerst een excuus wil hebben. Mede voor de gemoedsrust van [medewerker C.]...”*

- 2.13 Als onderdeel van latere correspondentie heeft de echtgenote van vennoot B op 2 februari 2024 wederom een e-mail gestuurd. Enkele citaten uit dit bericht luiden, voor zover hier van belang, als volgt: *“Je gedrag tegenover [vennoot A] en iemand die je niet kent was weerzinwekkend en stom! (...) Je toonde ongelooflijke onprofessionaliteit en onwetendheid. In een poging om de echte kwesties over [vennoot A's] zorgen over te veel in rekening brengen, voorgelogen worden en gemanipuleerd te worden, af te wenden, bedreigde je hem feitelijk door hem te vertellen dat je minder tolerant zou zijn. (...)”*
- 2.14 In de maand februari 2024 en in de maanden nadien tot aan de zitting heeft verzoeker met betrekking tot de openstaande facturen € 10,- per maand voldaan.
- 2.15 In juli 2024 heeft een deurwaarder namens verweerder incasso van de openstaande facturen ter hand genomen. In reactie op deze berichten heeft verzoeker verzocht om een specificatie van de openstaande facturen. Deze specificatie heeft de deurwaarder op 17 juli 2024 namens verweerder aan verzoeker verstrekt.

### **3. VORDERING EN TEGENVORDERING**

#### Vordering

- 3.1 Verzoeker vordert dat wordt vastgesteld dat zij niet gehouden is tot het betalen van een bedrag ter hoogte van € 2.321,60. Dit betreft een onderdeel van een openstaande rekening waarvan de hoofdsom € 4.162,60 bedraagt, exclusief € 541,27 aan incassokosten en € 285,22 aan rentekosten (tot op dat moment). Volgens verzoeker heeft verweerder een deel van de werkzaamheden ten onrechte in rekening gebracht.

#### Tegenvorderingen

- 3.2 Verweerder vordert bij tegenvordering betaling van de openstaande facturen ter hoogte van € 4.102,69, vermeerderd met incassokosten en rentekosten tot aan het moment van betaling. Tevens vordert verweerder bij tegenvordering het intrekken van beschuldigingen middels een te verzenden excuusbrief. Daarnaast eist verweerder een verbod met passende sanctie op het herhalen van de eerdere beschuldigingen. Dit verzochte verbod kent twee componenten, enerzijds een verbod op het herhalen van de eerdere beschuldigingen, anderzijds een verbod op het in de toekomst negatief naar buiten brengen van aspecten van het geschil dat partijen verdeeld houdt.

### **4. VERWEER**

- 4.1 Verweerder heeft zich gemotiveerd tegen de vorderingen verweerd op welk verweer de Raad

hierna waar nodig zal ingaan. Verzoeker heeft gemotiveerd verweer gevoerd tegen de tegenvorderingen. Ook daar zal de Raad hierna waar nodig op ingaan.

## **5. BEOORDELING**

- 5.1 Gezien de samenhang van vordering en tegenvordering met betrekking tot het al dan niet verschuldigd zijn van de facturen, behandelt de Raad de vorderingen hiernavolgend

gezamenlijk. Daarna komt de Raad tot een oordeel over de tegenvorderingen voor zover die geen betrekking hebben op de facturen.

*onbetaalde facturen: onbetwiste facturen*

- 5.2 Tussen partijen is niet in geschil dat verzoeker een deel van het gefactureerde bedrag niet betwist. Voor het gedeelte van de facturen waarvan verzoeker de verschuldigheid niet heeft betwist, ligt de vordering voor toewijzing gereed.

- 5.3 Het gedeelte van de facturen dat partijen verdeeld houdt, bestaat uit twee componenten. Enerzijds betreft dit de werkzaamheden waar volgens verzoeker geen opdracht toe is gegeven, anderzijds betreft dit de werkzaamheden waarvoor volgens verzoeker een te hoog bedrag in rekening is gebracht, omdat die werkzaamheden volgens haar door een medewerker hadden kunnen worden uitgevoerd in plaats van door een accountant.

*onbetaalde facturen: geen opdracht?*

- 5.4 Volgens verzoeker ziet de eerste component op een bedrag van € 2.075,00 voor alle werkzaamheden waar geen opdracht voor zou zijn gegeven, vanaf 12 december 2023. Verweerder heeft aangevoerd dat verzoeker bij de berekening van deze posten een optelfout heeft gemaakt. Ter zitting is verzoeker bij monde van zijn gemachtigde met deze aangepaste berekening akkoord gegaan, zodat de Raad daar ook van uitgaat. Ook inhoudelijk acht de Raad deze aanpassing passend, nu in de optelling een subtotaal is meegerekend (leidend tot een interne dubbeltelling). Het geschilpunt ziet dan ook op een bedrag van € 1.418,50. Het meerdere (€ 2.075 minus € 1.418,50 =) € 556,50 is alleen al daarom hoe dan ook verschuldigd.
- 5.5 Verzoeker heeft zich op het standpunt gesteld dat verweerder werkzaamheden heeft verricht waar geen opdracht voor zou zijn verstrekt. Meer specifiek ziet dit op werkzaamheden die zijn verricht na het overleg van 12 december 2023.

- 5.6 De Raad stelt voorop dat de bewijslast voor de verschuldigdheid van het gefactureerde bedrag op verweerder rust. Verweerder heeft in dit verband weersproken dat voor deze werkzaamheden geen opdracht zou zijn verstrekt. De Raad is van oordeel dat verweerder voldoende heeft onderbouwd dat voor deze werkzaamheden een opdracht is verstrekt en dat verzoeker die stelling van verweerder onvoldoende gemotiveerd heeft betwist. Ter toelichting dient het volgende. Verweerder heeft erop gewezen dat verzoeker meerdere keren kenbaar heeft gemaakt dat de echtgenote van vennoot B mogelijk zou toetreden tot de vof. Dit is als zodanig door verzoeker ook niet weersproken. Verweerder heeft in het kader hiervan betoogd dat hij hiervoor een en ander moest worden uitzoeken. Uit de stukken kan worden afgeleid dat de bespreking op 12 december 2023 enkele uren aan nawerk heeft opgeleverd, bestaande uit uitzoekwerk en zeven telefonische overleggen tussen medewerker C en vennoten A en B, waarvan meerdere langer duurden dan 10 minuten. Uit de interne e-mail volgt dat verzoeker pas in het laatste telefoongesprek, op 19 december 2023, aan verweerder heeft verzocht de in verband met de toetreding van de echtgenote van vennoot B opgestarte werkzaamheden alsnog te staken omdat is besloten dat de toetreding niet zal plaatsvinden. Het betoog dat verzoeker geen opdracht heeft gegeven tot het uitvoeren van deze werkzaamheden na het telefoongesprek van 12 december 2023 is niet te rijmen met het aantal en de duur van de nadien gevoerde telefoongesprekken. Bovendien heeft verweerder aan de hand van de overgelegde (interne) correspondentie voldoende onderbouwd dat verzoeker haar in een eerder stadium kenbaar heeft gemaakt dat zij (met verweerder) wilde verkennen of de echtgenote van vennoot B zou kunnen toetreden tot de vof. Dat betekent dat de factuur voor zover die ziet op werkzaamheden tussen 12 december en 19 december 2023 moet worden voldaan.

*onbetaalde facturen: werkzaamheden door accountant in plaats van een assistent*

- 5.7 De tweede component van de facturen waartegen verzoeker bezwaar maakt, zijn de werkzaamheden die door een accountant zijn uitgevoerd die volgens verzoeker door een assistent uitgevoerd hadden kunnen worden, tot een totaal van € 246,60 (het verschil in kosten). De Raad oordeelt hierover dat het in beginsel aan de verantwoordelijk accountant is om te bepalen welke (interne) expertise voor welke van de verzochte werkzaamheden vereist is. Uit de overeenkomst van opdracht volgt op dit onderwerp ook geen andersluidende afspraak aangaande bijvoorbeeld de inzet van medewerkers met lagere tarieven. Verzoeker stelt ter onderbouwing slechts dat vergelijkbaar werk eerder door een assistent is uitgevoerd. Verweerder heeft op dit punt betwist dat sprake is van vergelijkbaar werk, nu sprake was van dusdanig complexe fiscale vraagstukken dat de assistent-accountant niet in staat was deze werkzaamheden eigenstandig uit te voeren. In het licht van deze gemotiveerde betwisting heeft verzoeker onvoldoende gesteld dat sprake zou zijn van vergelijkbare werkzaamheden als eerder door de assistent verricht. De Raad wijst dit verzoek daarom af en op ditzelfde punt de tegenvordering toe.

*uitingen van verzoeker richting verweerder*

- 5.8 Naast de (tegen)vorderingen met betrekking tot betaling van facturen, heeft verweerder tegenvorderingen ingesteld met oog op de gedragingen van verzoeker (en de echtgenoten van vennoot A en vennoot B). Verweerder heeft daarbij het oog op de e-mails van 1 en 2 februari 2024, waarin de echtgenote van vennoot B (al dan niet in opdracht van vennoot A) zich heeft uitgelaten over de dienstverlening van verweerder. De uitingen in deze e-mails zijn naar het oordeel van de Raad niet aangenaam van toon en ook niet passend binnen de tot dan toe positief verlopen relatie tussen verzoeker en verweerder. De Raad ziet ook niet in dat de werkwijze van verweerder een dergelijk grove taal richting haar rechtvaardigt. In zoverre heeft de Raad begrip voor de vorderingen van verweerder. Dat neemt echter niet weg dat de uitlatingen niet als onrechtmatig kunnen worden aangemerkt. Reeds om die reden kunnen de vorderingen niet worden toegewezen. Een gebod tot het maken van excuses zou voorts niet te rijmen zijn met het vrijwillige karakter daarvan. De Raad wijst beide vorderingen dan ook af.
- 5.9 Verzoeker heeft als de in het ongelijk gestelde partij te gelden. De Raad wijst daarom de bij tegenvordering gevorderde incasso- en rentekosten toe. Ook komen de procedurekosten ter hoogte van € 225,- voor rekening van verzoeker.

Deze beslissing berust op de artikelen 5, 20, 21 en 22 van de Verordening op de Raad voor Geschillen.

## **6. BESLISSING**

De Raad voor Geschillen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants:

- veroordeelt verzoeker om ter zake van de in het geding zijnde onbetaald gelaten facturen een bedrag van € 4.102,69 + € 541,27 + € 285,22 = € 4.929,18 incl. BTW aan verweerder te betalen;
- veroordeelt verzoeker om de ingevolge dit vonnis te betalen bedragen aan verweerder te voldoen binnen 14 dagen na de verzending van deze beslissing, bij uitblijven waarvan verzoeker aanvullende wettelijke rente en/of proceskosten verschuldigd is vanaf ondertekening en toezending van onderhavig bindend advies;
- bepaalt dat de procedurekosten tot een bedrag van € 225,- ten laste van verzoeker komen, met bepaling dat deze worden verrekend met het door verzoeker betaalde depot.

Aldus gewezen door mr. drs. J.S. Honée, voorzitter, drs. F.J. Heijman RA RE en drs. F.C.J. van Disseldorp RA RB, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.J.F. Vokurka-Viruly, secretaris, en door de voorzitter en de secretaris ondertekend op 17 maart 2025.

secretaris

voorzitter